

โครงการรณรงค์ควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก และโรคอุจจาระร่วงที่เป็นปัญหาสำคัญในพื้นที่ 28162 อำเภอคลองหอยโข่ง

หลักการและเหตุผล

โรคติดต่อมาโดยแมลงยังคงเป็นปัญหาสำคัญทางสาธารณสุขของไทยในปัจจุบัน อาทิ โรคไข้เลือดออก โรคมาลาเรีย โรคเท้าช้าง โรคอุจจาระร่วง เป็นต้น ซึ่งการเจ็บป่วยด้วยโรคต่างๆเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิต อีกทั้งการเจ็บป่วยอาจทำให้เกิดการสูญเสียชีวิต และค่าใช้จ่าย ในการรักษาพยาบาล ความสูญเสีย ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ และปัญหาอื่นๆอีกมากมาย

ภาคใต้ของประเทศไทยเมื่อเข้าสู่ฤดูร้อนจะพบผู้ป่วยเป็น โรคอุจจาระร่วง ได้มากขึ้น เนื่องจากในช่วง ฤดูร้อน อากาศที่ร้อนและอุณหภูมิที่สูงขึ้น ส่งผลให้อาหารที่เตรียมไว้รับประทานมีโอกาสบูด เสียได้ง่าย และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดอุจจาระร่วง นอกจากนี้โรคอุจจาระร่วงเกิดจากการรับประทานอาหารที่มีสัตว์น้ำโรค เช่น หู แมลงสาบ แมลงวัน มาตอมหรือสัมผัสอาหาร โรคอุจจาระร่วงพบมากในกลุ่มผู้สูงอายุ และเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี อันตรายที่สำคัญของโรคอุจจาระร่วงคือ การเกิดภาวะขาดน้ำและเกลือแร่ซึ่งทำให้เกิดอาการช็อก หมดสติ และภาวะขาดสารอาหาร ซึ่งส่งผลให้ผู้ป่วยโดยเฉพาะเด็กเล็กและผู้สูงอายุเกิดโรคแทรกซ้อนที่เป็น อันตรายแก่ชีวิต จากสถานการณ์โรคอุจจาระร่วง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลาปี พ.ศ ๒๕๖๐ พบผู้ป่วย อุจจาระร่วงจำนวนทั้งสิ้น ๓๒๓ ราย คิดเป็นอัตราป่วย ๑๔๑๔.๕๐ ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต และในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบผู้ป่วยอุจจาระร่วง จำนวนทั้งสิ้น ๒๗๒ ราย คิดเป็นอัตราป่วย ๑๒๓๑.๕๕ ต่อ ประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต

ภาคใต้ของประเทศไทยเมื่อเข้าสู่ฤดูฝนจะพบผู้ป่วยที่เป็นไข้เลือดออกเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากบริเวณ บ้าน ชุมชน โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และวัด ล้วนมีภาชนะน้ำขังซึ่งเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย หาก ประชาชนขาดความตระหนักในการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายแล้วส่งผลให้อัตราการป่วยและการ สูญเสียชีวิตด้วยโรคไข้เลือดออกเพิ่มจำนวนขึ้นในทุกๆปี

จากสถานการณ์โรคไข้เลือดออกในประเทศไทยปี พ.ศ.๒๕๖๑ มีรายงานผู้ป่วยไข้เลือดออกสะสมรวม ๗๘,๗๖๒ ราย อัตราป่วย ๑๑๙.๒๓ ต่อแสนประชากร ผู้เสียชีวิตจำนวน ๑๐๕ ราย อัตราตาย ๐.๑๖ ต่อแสน ประชากร (ข้อมูล ณ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑) ณ ช่วงเวลาเดียวกัน ปี ๒๕๖๑ มีรายงานผู้ป่วยมากกว่าปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๖๑ (๑.๖ เท่า) และการกระจายการเกิดโรคไข้เลือดออก พบว่าภาคใต้มีอัตราป่วยมาเป็นลำดับ ๓ เท่ากับ ๑๒๘.๖๖ ต่อประชากรแสนคน จำนวนผู้ป่วย ๑๒,๐๕๖ ราย ผู้เสียชีวิตจำนวน ๑๖ ราย อัตราตาย ๐.๑๗ ต่อแสนประชากร และสถานการณ์ไข้เลือดออกจังหวัดสงขลาปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบผู้ป่วย ๒,๐๘๐ ราย อัตราป่วย ๑๔๗.๖๓ ต่อแสนประชากร พบผู้เสียชีวิต ๓ ราย อัตราตาย ๐.๑๔ ต่อแสนประชากร (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑) และสถานการณ์โรคไข้เลือดออกอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ปี พ.ศ.๒๕๖๐ พบผู้ป่วยไข้เลือดออกจำนวนทั้งสิ้น ๓๐ ราย คิดเป็นอัตราป่วย ๑๓๑.๓๘ ต่อประชากรแสนราย ไม่มีรายงาน ผู้ป่วยเสียชีวิต และในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบผู้ป่วยไข้เลือดออกรวมจำนวนทั้งสิ้น ๖๑ ราย คิดเป็นอัตราป่วย ๒๗๖.๑๙ ต่อประชากรแสนราย ไม่มีรายงานผู้ป่วยเสียชีวิต (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑)

จากสถานการณ์ดังกล่าวผู้รับผิดชอบงานควบคุมโรคติดต่ออำเภอคลองหอยโข่ง เห็นความความรุนแรง ของการเกิดโรคและความสำคัญของการป้องกันการเกิดโรคจึงได้จัดโครงการรณรงค์ควบคุมป้องกันโรค ไข้เลือดออกและโรคอุจจาระร่วงที่เป็นปัญหาสำคัญในพื้นที่ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ และทักษะปฏิบัติใน การป้องกันการเกิดโรคไข้เลือดออก และโรคอุจจาระร่วงซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในพื้นที่อำเภอคลองหอยโข่ง โดย การจัดกิจกรรมให้ความรู้ สอนทักษะการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคไข้เลือดออกโดยใช้หลัก ๕ ป. ๑ ข. และ สอนทักษะการปฏิบัติตนเองให้ถูกสุขลักษณะด้วยการ กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ รับประทานอาหาร สุก ร้อน สะอาด เพื่อสุขภาพที่ดีจากโรคอุจจาระร่วง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้เรื่องการป้องกันโรคไข้เลือดออกและโรคอุจจาระร่วง
๒. เพื่อลดค่า HI/CI ในชุมชน สถานศึกษา วัดและมัสยิด
๓. เพื่อลดอัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกและโรคอุจจาระร่วงในพื้นที่

เป้าหมาย

๑. เพื่อให้อัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกลดลงร้อยละ ๑๕ จากค่ามัธยฐาน
๒. เพื่อกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายในชุมชน โดยค่า HI/CI น้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๐
๓. เพื่อกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายในสถานศึกษา วัด มัสยิด โดยค่า HI/CI เท่ากับ ๐
๔. เพื่อให้ไม่พบผู้ป่วยไข้เลือดออกรายที่ ๒ ในชุมชนเดียวกันในช่วง ๒๘ วัน นับจากวันเริ่มป่วยของผู้ป่วยรายสุดท้ายในชุมชนนั้น
๕. เพื่อให้อัตราป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงไม่เกิน ๑,๐๐๐ ต่อแสนประชากร

กลุ่มเป้าหมาย

- จำนวน ๖๐ คน
๑. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
 ๒. ตัวแทน อสม. ในพื้นที่
 ๓. ตัวแทนครูอนามัยโรงเรียน/ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดทำแผนงานโครงการ
๒. ดำเนินกิจกรรม
 - ๒.๑ กิจกรรม รณรงค์ป้องกันโรคไข้เลือดออก
 - อบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันโรคไข้เลือดออก และมาตรการ ๕ป. ๑ข.
 - สำรวจและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย โดยประชาชนสำรวจลูกน้ำยุงลาย บริเวณบ้านของตนเอง นักเรียนสำรวจลูกน้ำยุงลายในโรงเรียน เป็นต้น
 - สุ่มตรวจลูกน้ำในชุมชน สถานศึกษา วัดและมัสยิด โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
 - ๒.๒ กิจกรรมรณรงค์ป้องกันโรคอุจจาระร่วง
 - อบรมให้ความรู้เรื่อง “ โรคอุจจาระร่วง ”
 - อบรมให้ความรู้เรื่อง “ กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ ”
 - ๒.๓ อบรมการทำโลชั่นทากันยุง
๓. ประเมินและสรุปผลการดำเนินโครงการ

สถานที่ดำเนินการ

ห้องประชุมสำนักงานสาธารณสุขอำเภอคลองหอยโข่ง

ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ - เดือนกันยายน ๒๕๖๒

งบประมาณ

ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากเงินบำรุง ๑๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน) มีค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

๑. ค่าวัสดุอุปกรณ์	เป็นเงิน ๑,๔๐๐ บาท
๒. ค่าอาหารว่าง/เครื่องดื่ม จำนวน ๖๐ คน x ๒๕ บาท x ๒ มื้อ	เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
๓. ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๖๐ คน x ๕๐ บาท x ๑ มื้อ	เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
๔. ค่าวิทยากร ๒คน x ๖๐๐บาท x ๓ ชม.	เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท
๕. ค่าสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นพับ วนิล	เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท

รวมทั้งสิ้น ๑๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

หมายเหตุ : ทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยกันได้

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะทำงานควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอคลองหอยโข่งและโรงพยาบาลคลองหอยโข่ง

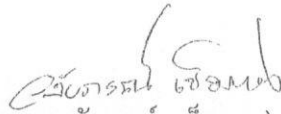
ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๐
๓. อัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกลดลงร้อยละ ๑๕ จากค่ามัธยฐาน
๔. ค่า HI/CI น้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๐ ในชุมชน
๕. ค่า HI/CI เท่ากับ ๐ ในสถานศึกษา วัด มัสยิด
๖. ไม่พบผู้ป่วยไข้เลือดออกรายที่ ๒ ในชุมชนเดียวกันในช่วง ๒๘ วัน นับจากวันเริ่มป่วยของผู้ป่วยรายสุดท้ายในชุมชนนั้น
๗. อัตราป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงไม่เกิน ๑,๐๐๐ ต่อแสนประชากร
๘. อัตราการเสียชีวิตด้วยโรคอุจจาระร่วง เท่ากับ ๐

การประเมินผล

๑. แบบประเมินความรู้ ก่อน - หลัง เข้าร่วมโครงการ
๒. แบบประเมิน HI/CI ในชุมชน สถานศึกษา วัดและมัสยิด
๓. รายงาน ๕๐๖ อัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกและโรคอุจจาระร่วง

ผู้เขียนโครงการและรับผิดชอบโครงการ

(นางสาวลัยภรณ์ เข้มทอง)

นักวิชาการสาธารณสุข

(นายศิริชัย มัคคูน)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

(นางสาวนันทญา ส่งค่วย)
นักวิชาการสาธารณสุข

ผู้เสนอโครงการ

(นายวีระพงศ์ จินะดิษฐ์)
สาธารณสุขอำเภอคลองหอยโข่ง

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายสมศักดิ์ ปรีชาตินนท์)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลคลองหอยโข่ง

ผู้อนุมัติโครงการ

(นางสุนีย์ ศรีวิรัตน์)
นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ (ด้านส่งเสริมพัฒนา)
รักษาราชการแทนนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสงขลา